

Warszawa, 11 sierpnia 2021 r.

Elastyczność w prowadzeniu działalności oraz wsparcie w ramach tarcz antykryzysowych pomagały mikrofirmom funkcjonować w 2020 r.

Mikrofirmy dają zatrudnienie ok. 4,2 mln Polaków. Jak wynika z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego „Mikrofirmy pod lupą w 2020 r.”, w pandemicznym 2020 r., 24 proc. mikrofirm uznało swoją sytuację finansową za złą lub bardzo złą, 43 proc. doświadczyło spadku popytu na wyroby lub usługi, 42 proc. odczuło wzrost ryzyka działalności gospodarczej, a aż 64 proc. wskazało na niepewność sytuacji gospodarczej jako barierę silnie utrudniającą prowadzenie działalności. Czynniki umożliwiającymi mikrofirmom przetrwanie pandemii były ich zdolność adaptacyjna oraz wsparcie w ramach rządowych tarcz: antykryzysowej oraz finansowej. 37 proc. przebadanych przez PIE firm planowało zmianę w funkcjonowaniu firmy, a aż 81 proc. skorzystało z rządowego wsparcia.

Restrykcje związane z pandemią COVID-19 pogorszyły warunki funkcjonowania mikrofirm. Najsilniej dotknęły przedsiębiorstwa, które w związku z *lockdownem* nie miały możliwości prowadzenia działalności gospodarczej lub realizowały ją w ograniczonym zakresie. Udział mikrofirm raportujących złą i bardzo złą sytuację finansową w 2020 r. wyniósł 24 proc. i w porównaniu z 2019 r. wzrósł o 18 pkt. proc. W 2020 r. za najbardziej uciążliwe bariery działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorstwa uznały: niepewność sytuacji gospodarczej, konieczność zachowania rygorów sanitarnych i dostosowania się do wymogów ochrony środowiska, nieterminowe regulowanie należności przez odbiorców produktów i usług oraz rosnące koszty zakupu surowców, materiałów i półproduktów wykorzystywanych do produkcji.

Prowadzenie działalności gospodarczej mikrofirmom najbardziej utrudniała w 2020 r. niepewność sytuacji gospodarczej (64 proc. wskazań), spadek popytu na produkty i usługi (43 proc.) oraz rosnące ryzyko działalności gospodarczej (42 proc.). Oprócz wsparcia w ramach uruchamianych przez rząd tarcz antykryzysowych istotnym czynnikiem wspomagającym działanie firm było wykorzystywanie nowoczesnych technologii. Cyfryzacja i robotyzacja pozwoliły przedsiębiorcom uzyskać korzyści wynikające z uruchomienia pracy zdalnej i wykorzystania sprzedaży internetowej oraz korzystać z wyników pogłębionej analizy rynku, a także sprawniejszej komunikacji z partnerami biznesowymi i z klientami – mówi Katarzyna Dębkowska, kierownik zespołu foresightu gospodarczego Polskiego Instytutu Ekonomicznego.

Jak pandemia zmieniła sytuację mikroprzedsiębiorstw?

Wyniki analizy kierunku zmian podstawowych czynników wpływających na funkcjonowanie przedsiębiorstw pozwalają zauważyć, że w 2020 r. pogorszyły się warunki prowadzenia działalności gospodarczej. Przede wszystkim nastąpił spadek popytu na

produkty i usługi (43 proc. wskazań) oraz wzrosło ryzyko działalności gospodarczej (42 proc. wskazań).

➤ Wykres 3. Kierunek zmian w 2020 r. podstawowych czynników wpływających na funkcjonowanie mikroprzedsiębiorstw (w proc.)

Źródło: opracowanie własne PIE.

Na spadek popytu na produkty i usługi zwracają uwagę przede wszystkim mikrofirmy prowadzące pozostałą działalność usługową (70 proc. wskazań), zajmujące się zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (55 proc.) oraz kulturą, rozrywką i rekreacją (55 proc.). Natomiast wzrost popytu na produkty i usługi odnotowało 31 proc. firm funkcjonujących w sekcji informacja i komunikacja, 29 proc. firm handlowych (przede wszystkim z artykułami codziennego zapotrzebowania oraz AGD) i 29 proc. firm budowlanych.

W 2020 r. sytuacja finansowa mikroprzedsiębiorstw pogorszyła się w porównaniu poprzednimi latami. Odsetek mikrofirm wskazujących na złą lub bardzo złą sytuację wzrósł z 6 proc. w 2019 r. do 24 proc. w 2020 r. Równocześnie zmniejszył się udział przedsiębiorstw oceniających sytuację finansową jako dobrą lub bardzo dobrą. W 2020 r. udział mikroprzedsiębiorstw pozytywnie oceniających swoją sytuację finansową wynosił 40 proc., a w 2019 r. – 58 proc. Pokazuje to, jak silnie pandemia COVID-19 i związane z nią restrykcje wpłynęły na sytuację finansową mikrofirm. Wpływ pandemii na sytuację finansową mikrofirmy jest związany ze sferą gospodarki, w jakiej przedsiębiorstwo funkcjonuje. Sytuację finansową jako dobrą lub bardzo dobrą oceniło 59 proc. mikrofirm związanych z działalnością finansową i ubezpieczeniową.

Kultura i rozrywka pionierami wśród branż cyfryzujących działalność

Wzrost wykorzystania nowych technologii w czasie pandemii COVID-19 odnotowało 26 proc. mikroprzedsiębiorstw. Nowoczesne technologie (np. cyfryzacja, robotyzacja) w czasie trwania restrykcji dla biznesu, pozwoliły przedsiębiorcom uzyskać korzyści

wynikające z pracy zdalnej i sprzedaży internetowej, a także sprawniejszej komunikacji firmy z partnerami biznesowymi i z klientami.

Wzrost wykorzystania w 2020 r. nowoczesnych technologii odnotowały przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa działające w kulturze, rozrywce i rekreacji (55 proc. wskazań) oraz z sekcji informacja i komunikacja (44 proc.), a także firmy świadczące usługi administrowania i działalności wspierającej (40 proc.).

Tarcze pomogły mikrofirmom przetrwać kryzys

Z pomocy oferowanej przez państwo w ramach tarcz antykryzysowych skorzystało aż 81 proc. wszystkich badanych przez PIE firm. Najczęściej były to podmioty działające w branży kultury, rozrywki i rekreacji (95 proc.), zakwaterowania i gastronomii (92 proc.), pozostałych usług (92 proc.) i przetwórstwa przemysłowego (90 proc.). Najrzadziej takie działania podejmowały firmy zajmujące się informacją i komunikacją (46 proc.). Największą popularnością cieszyło się zwolnienie ze składek ZUS-u, z którego skorzystało aż 70 proc. mikrofirm. Popularnymi formami pomocy były też tarcza finansowa (61 proc.), świadczenie postojowe (61 proc.) oraz dofinansowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne (61 proc.).

Większość mikroprzedsiębiorców, którzy skorzystali z instrumentów tarcz antykryzysowych, oceniła je pozytywnie. Ponad połowa firm każdy instrument uznała za pomocny lub zdecydowanie pomocny, a różnice między ocenami były niewielkie. Najwięcej pozytywnych ocen otrzymała tarcza finansowa (63 proc.), obniżenie wymiaru czasu pracy lub praca zdalna (59 proc.) i czasowe odroczenie terminów płatności podatku od nieruchomości (59 proc.). Najmniej natomiast – rezygnacja z zaliczek uproszczonych (52 proc.).

***

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Obszary badawcze Polskiego Instytutu Ekonomicznego to przede wszystkim handel zagraniczny, makroekonomia, energetyka i gospodarka cyfrowa oraz analizy strategiczne kluczowych obszarów życia społecznego i publicznego. w Polsce. Instytut wykonuje analizy i ekspertyzy na potrzeby realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, a także popularyzuje polskie badania naukowe w zakresie nauk ekonomicznych i społecznych w kraju i za granicą.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak

Rzecznik Prasowy

T: +48 727 427 918

E: ewa.balicka@pie.net.pl